

Quatre passades del dret, tres del revés i tornar-hi. Això és el que va aprendre Rosa Puigpinós de petita i el que la va portar a ser, anys més tard, empresària del sector tèxtil. Però deixem que sigui ella mateixa qui expliqui quines circumstàncies la van dur a dedicar-se al món de la moda i la confecció: **“Quan vaig néixer, els meus pares tenien botiga i anaven a vendre pels pobles, però amb la Guerra tot allò se’n va anar a l’aigua. Els temps de la postguerra van ser molt difícils i plens de sacrificis per poder tirar endavant. La mare treballava de modista, feia camises i pantalons i me n’ensenyava a mi perquè la pogués ajudar i tingués un ofici per guanyar-me la vida.”** El cas és que, poc temps després, uns familiars de Lleida van ensenyar a la Rosa a fer jerseis, i aquest va ser el començament del seu negoci: **“De primer, posàvem a l’aparador de la botiga cabdells de llana i ensenyàvem a qui ho volia a fer-se jerseis i bufandes. Més endavant, aquests familiars van comprar una màquina manual, la vaig anar a veure i vaig convèncer la mare per comprar-ne una.”**

Poc temps després, i veient que la màquina funcionava i que la gent demanava cada vegada més jerseis, en va comprar una altra amb l’ajuda de la seva mare, Teresa Sirvan. Passat un temps van constatar que **“les coses anaven cada vegada més bé, així que vam decidir llogar una altra màquina. D’altra banda, vam prendre la decisió d’anar a vendre a botigues de la comarca i de Lleida, a més de fer-ho a la nostra.”** I següent amb un somriure: **“Recordo que jo m’enfilava al darrere de la vespa del meu cosí amb una caixa plena de jerseis i sortíem a vendre.”** Com que el negoci creixia, van comprar la primera màquina elèctrica: **“Jo aleshores tenia uns vint anys i veure com tot allò no feia més que anar endavant m’il·lusionava molt, estava entusiasmada amb la feina i no volia parar de treballar i millorar constantment.”**

Va ser aproximadament llavors que Josep M. Jusmet va fer la seva entrada en el negoci i a la família. Ell mateix explica com es va incorporar al món dels jerseis: **“Jo era funcionari de la Diputació de Barcelona, però, en casar-me amb la Rosa, vaig decidir demanar una excedència, traslladar-me a Artesa i entrar a l’empresa, que ja es començava a perfilar com a tal.”** Aquest creixement lent però continuat forma part de la filosofia d’aquests empresaris: **“No hem estat mai de manllevar. Nosaltres compràvem una màquina nova quan sabíem que la podíem pagar i per això vam anar creixent a poc a poc, però sempre amb el peu segur.”** Fins que el contacte amb un viatjant de comerç els va fer entrar en una roda molt més gran: **“Aquell senyor va veure a l’aparador unes peces que li van agradar i va entrar per dir-nos que ens oferia la possibilitat d’estendre el negoci.”** I continuen: **“Vam fer mostraris que dos viatjants ensenyaven per les tendes de la zona, després ja van ser tres i de mica en mica en va anar augmentant el nombre. Per això ens va caldre repartir, per les masies del poble, màquines de teixir petites que les senyores feien treballar, i nosaltres, amb un cotxet que teníem, els passàvem a recollir el gènere cada setmana.”**

Actualment les coses són molt diferents. Creacions Tersir té unes vint persones en plantilla i diversos tallers auxiliars que no paren de treballar, ja no per a les petites botigues sinó per a alguns dels grans magatzems més prestigiosos del país. **“Fa anys que anem a les fires més importants del**

sector tan nacionals com internacionals, sobretot a Milà i a París, perquè hem de fer un gran esforç per poder actualitzar idees dels dissenys, que constantment estan evolucionant, així com per saber quines tendències i colors predominaran.” Així parla Rosa M. Jusmet Puigpinós, una de les filles de la Rosa i en Josep M., que està plenament integrada en el negoci familiar, i encara afegeix: **“En aquestes fires, el 90% del que veiem no és el que fan els grans dissenyadors, que és el que ensenyen els mitjans de comunicació, sinó que són coses molt portables, en les quals ens inspirem per treure detalls, petites idees que després podem utilitzar en les peces que confeccionem.”** La seva germana Maite també afirma: **“A totes tres –en referència a les seves germanes Rosa M. i Montse– ens agrada el tema de la moda, i per això ens hi vam incorporar quan va ser el moment, d’una manera molt natural. L’empresa, l’hem viscuda des de petites, des de sempre hem anat a les fires, i tornant d’escola els pares ja ens ensenyaven a fer jerseis.”** I encara: **“Pràcticament hi hem nascut, a la fàbrica, i en assumir noves responsabilitats ja sabíem on ens posàvem. Actualment cadascuna porta un departament diferent: disseny i comercial, producció i compres i comptabilitat i atenció al client.”**

La comercialització d’avui dia és força diferent de com era fa deu anys, i ha calgut evolucionar i fer per maneres de conservar els clients. La Maite coneix bé aquest tema: **“Tot això ens ha portat a una actualització constant de maquinària d’última tecnologia per adaptar-nos a les necessitats del mercat i ser més competitius.”** Demostrar la qualitat de les peces que es fabriquen a Artesa és una de les solucions per continuar en un mercat tan explotat, però també n’hi ha d’altres: **“La nostra premissa ha estat sempre i per sobre de tot la qualitat i el servei, que requereixen evidentment esforços tecnològics, econòmics i humans en tot moment.”** I és que una feina com aquesta, que demana una creativitat constant, no és gens senzilla: **“Tenim molta flexibilitat i això vol dir que ens adaptem a les necessitats del mercat amb molta rapidesa, i els nostres clients poden disposar de les seves últimes comandes en molt poc temps d’espera.”** La Rosa detalla com es poden permetre aquesta transformació tan ràpida: **“El que fem és comprar fil sencer al natural, i després el portem a tenyir. D’aquesta forma ens el serveixen més de pressa i tenim la possibilitat de saber què és el que més es portarà aquella temporada. De fet, del que es tracta és de guanyar temps i agilitat, i això és el que aconseguim.”** Ser lluny de la gran ciutat i en una comarca poc dedicada a la indústria tèxtil no ha estat cap handicap, tal com assegura en Josep M.: **“Fem sempre el que sigui perquè un client tingui el gènere un dia abans del que volia, si pot ser, i fem viatges continus a Barcelona per establir contacte amb els nostres clients.”**

Creacions Tersir és una empresa amb nom de dona –Teresa Sirvan–, en què les dones han tingut des del començament un paper fonamental, i encara l’hi continuen tenint: **“El fet de ser dones no ens ha frenat en res. Totes tenim fills i portem una casa, però això no ha fet que deixéssim l’indústria familiar de banda i aquesta ha pogut tirar endavant igual.”** I és que cal voluntat, il·lusió, moltíssimes hores i un bon coneixement de la feina per aconseguir que un projecte com aquest, sorgit en els difícils anys de la postguerra, miri el futur amb optimisme.

“La comercialització i fabricació d’avui dia ens porta a una actualització constant de maquinària”.

Rosa Puigpinós Sirvan i Josep M. Jusmet Riera, Rosa M., Montse i Maite Jusmet Puigpinós - Artesa de Segre (Noguera)